

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและสำรวจความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง ของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง ของบุคคล ตามตัวแปรอิสระ อันได้แก่ ภูมิภาค สภาพความเป็นเมือง สถานภาพ เพศ ศาสนา และอาชีพหลักของครอบครัว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมกับการประเมิน ความถูกต้องของพฤติกรรมตนเอง ของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครู และผู้ปกครอง จากภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 2,834 คน จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเลือกแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง มีข้อความทั้งสิ้น 10 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ ภูมิภาค ระดับการศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา อาชีพหลักของครอบครัว รายได้ทั้งหมดของครอบครัว และจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว
2. มาตราวัดความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีภาคจิตวิทยา สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทฤษฎีเจตคติของพิช ไบน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) ความตรง (Validity) และความเท่าเทียมกัน (Equivalence) ของมาตรวัด โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเขมรจันทน์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คนทั้งเพศชายและเพศหญิง

1.2 ทดสอบขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 จัดพิมพ์มาตรวัดความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับทุกกิจกรรมตนเอง 2 ฉบับ จำนวน 3,000 ชุด

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองที่สามารถเดินทางมาร่วมประชุมที่โรงเรียนได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในห้องเรียนหรือสถานที่ที่ทางโรงเรียนจัดให้ตามความเหมาะสม โดยขั้นแรกผู้วิจัยจะแนะนำตนเองพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนมาจึงทำการแจกจ่ายและอธิบายวิธีการตอบมาตรวัดแก่กลุ่มตัวอย่าง ในขั้นสุดท้ายจะตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ในการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สำหรับผู้ปกครองที่ไม่สามารถเดินทางมาร่วมประชุมที่โรงเรียนได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการฝากมาตรวัดให้นักเรียนนำกลับไปให้ผู้ปกครองตอบที่บ้าน และนำมาคืนกับครูประจำชั้น

2.3 ส่วนครู ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากทางโรงเรียน ให้เป็นผู้รับผิดชอบในการแจกจ่ายมาตรวัดให้ครูตอบ จากนั้นผู้วิจัยจะกลับมารับกลับคืนภายหลัง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบมาตรวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส (Statistic Package For the Social Science SPSS) กำหนดและวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. กำหนดหาคะแนนความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเอง เป็นรายพฤติกรรม ตามสูตรของฟิชไบน์ (Fishbein)
2. กำหนดหาคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจ ในข้อ 1 เป็นรายพฤติกรรม และจำแนกตามตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร
3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามตัวแปรอิสระ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)
4. ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการ เปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมของตนเองที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรม ที่ดี ถูก และควร อย่างมาก ได้แก่ การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีวินัยในตนเอง การรู้ตัว ไม่ประมาท การรักษาสภาพ การตั้งมาตรฐานของตนเอง การปรับปรุงตนเอง การมีความ รู้สึกภาคภูมิใจ การระงับความอยาก การสำรวจตนเอง และการมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวม 10 พฤติกรรม ส่วนพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรม ที่ไม่ดี ผิด และไม่ควร อย่างมากคือ การดื่มเหล้าอบายมุข สำหรับการปรุงแต่งร่างกาย และ การไม่ควบคุมอารมณ์ เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถตัดสินใจว่าดีหรือไม่ดี ถูกหรือไม่ดี ควรหรือไม่ควร
2. ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ ภูมิภาค สถานภาพความเป็นเมือง สถานภาพ เศรษฐกิจ อาชีพ และอาชีพหลักของครอบครัว มีผลต่อความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับ พฤติกรรมของตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ในระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$ ขึ้นไป) โดยที่ สถานภาพ ภูมิภาค และสถานภาพความเป็นเมือง เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจทาง จริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดตามลำดับ และอาชีพเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความรู้ความ เข้าใจทางจริยธรรมน้อยที่สุด กล่าวคือ

2.1 บุคคลในภูมิภาคต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรม ตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 16 พฤติกรรม

2.2 บุคคลในเขตกรุงเทพมหานครใน กรุงเทพมหานครนอก อำเภอเมือง และอำเภอชนบท มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 15 พฤติกรรม

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครู และผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 19 พฤติกรรม

2.4 เพศชายและเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 10 พฤติกรรม

2.5 บุคคลผู้นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 1 พฤติกรรม

2.6 บุคคลจากครอบครัวที่มีอาชีพรับราชการ ผู้ใช้แรงงาน ธุรกิจการค้า และลูกจ้างเอกชน มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 14 พฤติกรรม

3. ความแตกต่างกันในความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองของกลุ่มต่างๆ จำแนกตามตัวแปรอิสระ เป็นความแตกต่างกันในระดับปริมาณเท่านั้น แต่ยังคงมีทิศทางของความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมที่สอดคล้องไปในแนวเดียวกัน

4. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความปรารถนาผลการกระทำทั้ง 7 ลักษณะในระดับสูง และมีการจัดลำดับดังนี้คือ ความสำเริงในชีวิตการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความเป็นผลดีต่อสังคม ความสุขสบายใจ ความเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของผู้อื่น ความรู้สึกรักมีค่าและภาคภูมิใจในตนเอง และความมั่งมีในทรัพย์สินเงินทอง เป็นอันดับสุดท้าย

5. ความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมกับการประเมินความถูกต้องของพฤติกรรมของตนเองของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก กล่าวคือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดอันดับพฤติกรรม มีค่าเท่ากับ 0.94

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี ซึ่งได้แสดงสภาพที่เป็นอยู่จริงของความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง ของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผู้วิจัยคิดว่าข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ไม่น้อย หากผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติจะได้นำไปพิจารณา เพื่อช่วยในการวางแผนและจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับจริยศึกษาของประเทศไทย
2. ควรที่จะได้มีการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับสติปัญญา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองของบุคคลหรือไม่ อย่างไร
3. ควรที่จะได้มีการศึกษาว่า ตัวแปรอิสระต่างๆ มีปฏิสัมพันธ์กันหรือไม่ ในลักษณะของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองหรือสามทาง
4. ควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆอีก เช่น กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ประชาชนทั่วไป เป็นต้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมของคนไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. จากข้อสังเกตในบทที่ 4 ที่พบว่าแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขความยากจนและการศึกษากับความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาที่ดีกว่า จะมีความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมตนเองกานวกไปในทางบวกมากกว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาต่อยกกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า แนวทางในการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลในสังคมนั้น นอกจากจะพยายามอบรมสั่งสอนโดยการสอนจริยศึกษาในโรงเรียนแล้ว ควรจะมีแผนการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและระดับการศึกษาของประชาชนด้วย ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าหากประชาชนในชาติมีความเป็นอยู่ที่ดี มีการศึกษาดีแล้ว ปัญหาการประพฤติผิดศีลธรรมและกฎหมายจะคลี่คลายไปในทางที่ดีอย่างแน่นอน